

Наредба № 22

на БНБ

от 16 юли 2009 г.

за Централния кредитен регистър

(Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 62 от 4 август 2009 г.; в сила от 1 октомври 2009 г.; изм. и доп., бр. 31 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 93 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 81 и 103 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 21 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 37 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г., изм. и доп., бр. 100 от 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.; изм. и доп., бр. 18 от 2020 г.)

Глава първа

Общи положения

Чл. 1. (Изм. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.) С тази наредба се урежда функционирането, обхватът, редът и сроковете за подаване и получаване на информация от Централния кредитен регистър.

Чл. 2. (Доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Централният кредитен регистър е организирана и поддържана от Българската народна банка (БНБ) информационна система за кредитната задължнялост на клиентите към банките и финансовите институции, както и към платежните институции и дружествата за електронни пари, отпускащи кредити по реда на чл. 21 от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС), които извършват дейност на територията на Република България.

Чл. 3. (1) (Предишен текст на чл. 3 – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Регистърът осигурява:

1. (доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) централизиране на информацията за кредитната задължнялост на клиентите към банките и финансовите институции, както и към платежните институции и дружествата за електронни пари, отпускащи кредити по реда на чл. 21 от ЗПУПС;

2. (доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) ползване на информация от банките и финансовите институции, както и от платежните институции и дружествата за електронни пари, отпускащи кредити по реда на чл. 21 от ЗПУПС за кредитната задължнялост на техните клиенти;

3. обобщаване на събраната информация и ползването ѝ за нуждите на БНБ.

(2) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Централният кредитен регистър поддържа и информация за лицата, които са съдължници и поръчители по кредити.

Чл. 4. (1) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.; предишен текст на чл. 4 – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) В Централния кредитен регистър информация за кредитната задължнялост на клиентите си подават и получават следните институции:

1. (изм. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.) банките и клоновете на чуждестранни банки, извършващи дейност на територията на страната;

2. (изм. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.) регистрираните лица по чл. 3а от Закона за кредитните институции (ЗКИ), извършващи дейности по чл. 2, ал. 2, т. 6, 7 или 12 или по чл. 3, ал. 1, т. 3 от ЗКИ, с изключение на чуждестранните финансови институции, които извършват директно дейност на територията на Република България;

3. (изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) платежните институции и дружествата за електронни пари, отпускащи кредити по реда на чл. 21 от ЗПУПС.

(2) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Информация от регистъра могат да получават и органите по чл. 56, ал. 3 от ЗКИ, както и други държавни и съдебни органи по реда на чл. 56, ал. 7 и 9 от ЗКИ.

(3) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Физическите и юридическите лица могат да получават информацията относно кредитната си задължнялост по реда на чл. 21–23.

Чл. 5. (1) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Институциите по чл. 4, ал. 1 подават в Централния кредитен регистър информацията съгласно чл. 11 за предоставените от тях кредити независимо от размера им, както и друга информация съгласно указания на подуправителя, ръководещ управление „Банково“.

(2) Не подлежат на отчитане:

1. заеми на правителството;

2. кредити на Българската народна банка;

3. (изм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.) кредити, при които е договорено допустимо надвишение на плащанията над остатъка по платежни сметки (обвърсващи) в размер под 1000 лв., по които има просрочие до 30 дни.

Глава втора
**Рег за включване във и изключване
от информационната система на Централния
кредитен регистър**

(Загл. изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.)

Чл. 6. (1) (Предишен текст на чл. 6, изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Институциите по чл. 4, ал. 1 и органите по чл. 4, ал. 2 подават писмено заявление до подуправителя, ръководещ управление „Банково“ на БНБ, за включване в информационната система на Централния кредитен регистър, което съдържа данни за фирма, седалище и адрес на управление.

(2) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Към заявлението институциите по чл. 4, ал. 1 прилагат следните документи:

1. копие от документ за регистрацията или ЕИК на заявителя;

2. (доп. – ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.) вътрешни правила, с които се определят условията и редът за подаване и получаване на информация от Централния кредитен регистър, както и правата и задълженията на оправомощените лица, които ще обработват, подават и получават тази информация; тези правила съдържат и реда и условията за контрол за верността на подаваната в БНБ информация и за коригиране на неточно подадена информация, както и мерки за създаване и поддържане на специален регистър по чл. 19а, ал. 2;

3. уведомление за техническа и софтуерна готовност за включване в информационната система на Централния кредитен регистър.

4. (нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) регистрационен формуляр за включване в информационната система на Централния кредитен регистър.

(3) (Нова – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; предишна ал. 2; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.; доп. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.; изм. – ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.) Заявлението и необходимите документи по ал. 2 се подават от институциите по чл. 4, ал. 1, т. 1 и 2 в срок до три месеца от датата на вписване на институцията в съответния публичен регистър при БНБ, а от институциите и дружествата по чл. 4, ал. 1, т. 3 в срок до три месеца от датата на подаване на писмено уведомление в БНБ по реда на чл. 21, ал. 2 и чл. 42, ал. 2 от ЗПУПС.

(4) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Към заявлението по ал. 1 органите по чл. 4, ал. 2 прилагат следните документи:

1. регистрационен формуляр за включване в информационната система на регистъра;

2. (изм. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г., доп. – ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.) вътрешни правила, с които се определят условията и редът за получаване и ползване на информация от регистъра, както и правата и задълженията на оправомощените лица, които ще получават информация от регистъра във връзка с изпълнение на служебните им задължения по повод на конкретни проверки, както и контролът над тях, както и мерки за създаване и поддържане на специален регистър по чл. 19а, ал. 2;

3. уведомление за техническа и софтуерна готовност за включване в информационната система на Централния кредитен регистър.

Чл. 7. (1) Когато заявителят предостави всички документи по чл. 6, датата на включването му в информационната система на Централния кредитен регистър и правата на достъп се определят със заповед на подуправителя, ръководещ управление „Банково“ на БНБ.

(2) Ако заявителят не предостави документите по чл. 6 или предоставените документи съдържат непълна, противоречива или невярна информация, БНБ писмено уведомява заявителя за това, като изпраща писмо, съдържащо указания за отстраняване на несъответствията.

(3) (Нова – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Институциите и органите по чл. 4 уведомяват в 15-дневен срок Централния кредитен регистър в БНБ за всяка промяна в информацията и документите, настъпила след включване в информационната система на Централния кредитен регистър, като прилагат и заверени копия на документите, удостоверяващи промяната.

Чл. 8. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; предишен текст на чл. 8, изм. – ДВ, бр. 21 от 2017 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Изключване на институции по чл. 4, ал. 1 от информационната система на Централния кредитен регистър се извършва в следните случаи:

1. (изм. – ДВ, бр. 21 от 2017 г.) при заличаване на банка или клон на чуждестранна банка от Търговския регистър;

2. при заличаване на регистрация на финансова институция на основание чл. 9 от Наредба № 26 на БНБ за финансовите институции;

3. (отм. – ДВ, бр. 21 от 2017 г.);

4. (нова – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; отм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.)

5. (нова – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г., изм. – ДВ, бр. 21 от 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) при отнемане или обезсилване на издадения лиценз на платежна институция или на дружество за електронни пари по реда на ЗПУПС, както и в случаите, когато платежна институция или дружество

за електронни пари не извършва дейност по чл. 21 от ЗПУПС за повече от 12 месеца;

6. (нова – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; отм. – ДВ, бр. 21 от 2017 г.).

(2) (Нова – ДВ, бр. 21 от 2017 г.) Банка с отнет или обезсилен лиценз има ограничен достъп до информацията в регистъра.

(3) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Изключване на органи по чл. 4, ал. 2 от информационната система на Централния кредитен регистър се извършва при заличаване на правния субект или прекратяване на дейност.

Чл. 9. (1) (Доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г., предишен текст на чл. 9 – ДВ, бр. 93 от 2015 г.) Изключването от информационната система на Централния кредитен регистър се извършва със заповед на подуправителя, ръководещ управление „Банково“ на БНБ, с определена в нея дата на изключване.

(2) (Нова – ДВ, бр. 93 от 2015 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Подуправителят, ръководещ управление „Банково“ на БНБ, издава указания за реда за включване, правила за работа и за изключване на институции и органи по чл. 4 от информационната система на Централния кредитен регистър.

Глава трета

Подаване и коригиране на информацията в Централния кредитен регистър

Чл. 10. (1) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Институциите по чл. 4, ал. 1 са длъжни да събират и подават към Централния кредитен регистър информация в електронен вид за всички кредити на техните клиенти и за настъпилите изменения по тези кредити до окончателното им погасяване.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) При сключване на нов договор за кредит или при изменение на вече сключен договор за кредит институциите по чл. 4, ал. 1 подават информация към Централния кредитен регистър в срок до 5 работни дни, считано от датата на сключване на договора или изменението.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.; изм. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Институциите по чл. 4, ал. 1 подават към Централния кредитен регистър ежемесечно до 15-о число на месеца, следващ отчетния, информация за състоянието по всички активни кредити на техни клиенти към последната дата на отчетния месец. Те подават в същия срок и информация за извършените корекции по кредити на техни клиенти за предходни отчетни периоди.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.) Размерът на дълга по всеки отделен кредит се определя като сума от главницата, начислените лихви, такси,

комисиони и други разходи по кредита, както и дължимия данък върху добавената стойност по договора за лизинг.

(2) Когато кредитите са в чуждестранна валута, те се преизчисляват в левове по обявения от Българската народна банка обменен курс.

Чл. 12. (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; отм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.)

Чл. 13. (Отм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.)

Чл. 14. При синдикирани кредити всяка банка или финансова институция – кредитор, подава информация към Централния кредитен регистър за своя дял от кредита.

Чл. 15. (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.) (1) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Когато институцията по чл. 4, ал. 1 е прехвърлила вземането си по кредит на лице, което не е банка или финансова институция, платежна институция или дружество за електронни пари, но продължава да обслужва и администрира погашенията по кредита, информация към Централния кредитен регистър за този кредит и за настъпилите изменения по него подава банката или финансовата институция, платежната институция или дружеството за електронни пари, прехвърлила/о вземането по кредита.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Когато институцията по чл. 4, ал. 1 е прехвърлила вземането си по кредит на друга банка или финансова институция, платежна институция или дружество за електронни пари, но продължава да обслужва и администрира погашенията по кредита, информация към Централния кредитен регистър за този кредит и за настъпилите изменения по него подава банката или финансовата институция, платежна институция или дружество за електронни пари, придобила/о вземането по кредита.

Чл. 16. (1) Въвеждането и идентификацията на клиентите в Централния кредитен регистър се извършва с идентификационни кодове, както следва:

1. за клиентите – физически лица: единен граждански номер (ЕГН);

2. (изм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.) за клиентите – еднолични търговци и юридически лица: ЕИК, код по БУЛСТАТ или ПИК (персонален идентификационен код), определен от Агенцията по вписванията, за други лица и структури, за които е предвидено със закон, че подлежат на вписване в Търговския регистър;

3. (изм. – ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.) за клиентите – чуждестранни физически лица, които не са получили единен граждански номер по установения за това ред от компетентните български органи, идентификационният код в Централния кредитен регистър се определя въз основа на личен номер (ЛН), личен номер на чужденец (ЛНЧ) или други данни от документ за самоличност, гражданство и държава на пребиваване, а за чуждестранните юридически лица, които не са регистрирани в Търговския

регистър – въз основа на данните от регистрацията им по седалището на лицето.

(2) В Централния кредитен регистър могат да се въвеждат и други индивидуализиращи данни, посочени в указание по прилагането на наредбата.

Чл. 17. (1) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Българската народна банка не извършва корекции на подаваната от институциите по чл. 4, ал. 1 информация към Централния кредитен регистър.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Институциите по чл. 4, ал. 1 носят отговорност за верността и своевременното подаване на информацията по тази наредба.

Чл. 18. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 21 от 2017 г.) Банка, обявена в несъстоятелност или ликвидация, подава информация към Централния кредитен регистър по реда на тази наредба до датата на решението на съда за заличаването ѝ от Търговския регистър.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.) При обявяване в несъстоятелност или ликвидация на банка или финансова институция със седалище в държава членка или на банка със седалище в трета държава, осъществяващи дейност в Република България чрез клон, както и при решение за закриване на клон на банка или финансова институция със седалище в държава членка или на банка със седалище в трета държава, информация в Централния кредитен регистър се подава до заличаването и от съответния публичен регистър в държавата, където е регистрирана, респективно до заличаването на клона.

Глава четвърта

Условия и ред за получаване на информация от Централния кредитен регистър

Чл. 19. (1) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Централният кредитен регистър осигурява на институциите по чл. 4, ал. 1 информация за кредитната задължнялост на клиентите им чрез достъп до регистъра по електронен път срещу заплащане на такса.

(2) Информацията за кредитната задължнялост за клиентите включва данни както за текущото състояние на кредитите, така и за просрочията по активни и по погасени кредити за 5-годишен исторически период.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Институциите по чл. 4, ал. 1 заплащат такси за направени справки за кредитната задължнялост на техните клиенти през отчетния месец в срок до 15-о число на месеца, следващ отчетния месец.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Институциите и органите по чл. 4 получават и ползват информация от Централния кредитен регистър при запазване на банковата, професионалната и търговската тайна. Те нямат право да разгласяват и предоставят информация от Централния кредитен регистър на трети лица, както и да я използват за търговски цели, включително и като обобщени данни.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Институциите по чл. 4, ал. 1 получават и ползват информация от Централния кредитен регистър само за установяване на кредитната задължениелост на техните клиенти.

(6) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Централният кредитен регистър обобщава информацията за общата кредитна задължениелост на клиентите ежемесечно до 20-о число на месеца, следващ отчетния месец, и я предоставя в електронен вид на институциите по чл. 4, ал. 1.

Чл. 19а. (Нов – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 21 от 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) (1) (досегашен текст на чл. 19а – ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.) Централният кредитен регистър осигурява достъп до информацията от регистъра на институции и органи по чл. 4 във връзка с изпълнение на служебните им задължения по повод конкретни проверки срещу заплащане на такса по чл. 28. Правото на достъп на органите по чл. 4, ал. 2 се реализира по електронен път или на хартиен носител, а за институциите по чл. 4, ал. 1 – само по електронен път.

(2) (Нова – ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.) Институциите и органите по чл. 4 създават и поддържат специален регистър, в който регистрират данните за извършените проверки в Централния кредитен регистър, като записите в него се съхраняват 5 години от датата на направената проверка по ал. 1.

Чл. 20. (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Ежемесечната информация за кредитите, която институциите по чл. 4, ал. 1 подават по чл. 10, ал. 3, се съхранява в Централния кредитен регистър за срок 5 години, считано от отчетния период, за който се отнася.

Чл. 21. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Всяко лице има право да поиска от Българската народна банка информация относно кредитната си задължениелост в Централния кредитен регистър, включително кои институции по чл. 4, ал. 1 са подали информация в системата на регистъра.

(2) (Нова – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Информацията по ал. 1 се предоставя без-

платно на физически лица в 14-дневен срок, а в останалите случаи – срещу заплащане на такса.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; предишна ал. 2 – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Всяко лице има право да изисква информацията относно кредитната си задлъжнялост и от институцията по чл. 4, ал. 1, подала информацията в Централния кредитен регистър.

(4) (Предишна ал. 3 – изм., ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.) При смърт на физическо лице неговите наследници могат да поискат информацията за кредитната задлъжнялост на наследодателя по реда на ал. 1–3 след представяне на удостоверение за наследници.

Чл. 22. (1) Правото по чл. 21, ал. 1 се реализира с писмено заявление до БНБ. В заявлението се посочват данни по документ за самоличност на заявителя и по какъв начин желае да му бъде предоставена информацията – лично или по пощата. При подаване на заявлението в БНБ заявителят или упълномощеното от него лице се идентифицират чрез представяне на документ за самоличност.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.) Заявлението за информацията за физическо лице се подава лично от лицето или от негов представител, упълномощен с изрично нотариално заверено пълномощно, издадено да послужи пред Централния кредитен регистър.

(3) Когато се иска информацията за юридическо лице, заявлението по ал. 1 се подава лично от лицето, което има право да го представлява, или от изрично упълномощено от него лице. Към заявлението се прилагат:

1. актуално удостоверение за регистрация или ЕИК на заявителя;
2. удостоверение за актуално състояние за лицата, които не са вписани в Търговския регистър;

3. (доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.) изрично нотариално заверено пълномощно на упълномощеното лице, издадено да послужи пред Централния кредитен регистър, в случай че заявлението не се подава от представляващите го лица.

(4) Чуждестранните лица прилагат към заявлението по ал. 1 следните документи:

1. актуален документ за регистрация на юридическото лице – заявител, в легализиран превод на български език;

2. (доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.) изрично нотариално заверено пълномощно на упълномощеното лице, издадено да послужи пред Централния кредитен регистър, в случай че заявлението не се подава лично; ако пълномощното е заверено от нотариус извън Република България, то следва да бъде в легализиран превод на български език.

(5) (Изм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.) Приложените към заявлението документи по ал. 2, ал. 3, т. 3 и ал. 4 се предоставят в оригинал или в нотариално заверен препис.

(6) (Нова – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.) Когато заявлението се подава по пощата, подписът на заявителя трябва да бъде нотариално заверен.

(7) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Заявление за информация от регистъра по електронен път се подава лично от физическо лице, което трябва да притежава квалифицирано удостоверение за квалифициран електронен подпис (КУКЕП), издадено от регистриран доставчик на удостоверителни услуги по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. КУКЕП следва да съдържа идентификатор ЕГН на физическото лице.

(8) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Дължимата такса за заявление по ал. 7 се заплаща чрез виртуален ПОС терминал по реда на чл. 28, ал. 1, т. 7–9.

Чл. 23. (1) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.) Информацията по чл. 21, ал. 1 се предоставя в писмена форма срещу подпис лично на заявителя, на лице, упълномощено от заявителя с изрично нотариално заверено пълномощно, издадено да послужи пред Централния кредитен регистър на БНБ, или на трето лице, вписано изрично в заявлението като получател на информацията. При предоставяне на справка за кредитна задлъжнялост лично получателът се идентифицира чрез представяне на документ за самоличност.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.) Информацията по чл. 21, ал. 1 може да бъде изпратена на заявителя и по пощата с обратна разписка на посочен от заявителя адрес, както и на трето лице, вписано изрично в заявлението като получател на информацията.

(3) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.; изм. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; доп. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Българската народна банка изготвя исканата информация, ако заявителят е предоставил необходимите документи. Ако искането не отговаря на изискванията на тази наредба, заявителят се уведомява, че информация от регистъра ще му бъде предоставена при отстраняване на констатираните несъответствия. При отказ заявителят се уведомява писмено, като се посочват причините за отказа.

(4) (Нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Физическо лице получава електронна справка чрез информационната система на регистъра в срока, определен в чл. 21, ал. 2 или в чл. 28, ал. 1, т. 7–9.

Чл. 24. (1) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Когато лице установи, че съдържащата се за него информация в Централния кредитен регистър е неточна, то има право да подаде

писмено заявление до институцията по чл. 4, ал. 1, която я е подала към регистъра, за коригиране на установена от него неточност.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) В срок до 7 работни дни от получаване на заявлението институцията по чл. 4, ал. 1 е длъжна да го разгледа и да даде писмен отговор до заявителя.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Ако искането е основателно, институцията по чл. 4, ал. 1 извършва корекцията и подава коригираните данни към информационната система на Централния кредитен регистър в срока и по реда на чл. 10, ал. 3.

(4) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г; отм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.)

(5) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Институцията по чл. 4, ал. 1 не събира такса за разглеждане на заявлението по ал. 1.

Глава пета

Контрол, мерки и санкции

Чл. 25. (1) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.) Българската народна банка осъществява контрол за спазване на условията и реда за подаване и ползване на информация от Централния кредитен регистър.

(2) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.) Българската народна банка може да изисква допълнителни сведения или документи във връзка с осъществявания контрол по ал. 1, както и да извършва проверки на място.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.; доп. – ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.; доп. – ДВ, бр. 18 от 2020 г.) Институциите и органите по чл. 4, ал. 1 и 2 предоставят измененията и допълненията на правилата по чл. 6, ал. 2, т. 2 и по чл. 6, ал. 4, т. 2 в 10-дневен срок от датата на тяхното приемане. Те своевременно привеждат тези правила в съответствие с промени в нормативната уредба за дейността на Централния кредитен регистър.

(4) (Нова – ДВ, бр. 18 от 2020 г.) Институциите и органите по чл. 4, ал. 1 и 2 при поискване могат да получават информация от системата за извършените проверки в регистъра от оправомощените от тях лица за определен период от време за осъществяване на вътрешен контрол върху тези лица.

Чл. 26. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Ако институция по чл. 4, ал. 1 не подаде в срок по чл. 10, ал. 3 месечна информация към Централния кредитен регистър или подава информация, която не отговаря на изискванията по тази наредба, БНБ преустановява достъпа ѝ до Централния кредитен регистър за извършване на

справки за кредитна задължнялост на клиентите до подаване на съответната информация.

Чл. 27. (Изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) При установяване на нарушения на тази наредба се налагат предвидените в ЗКИ глоби, санкции и надзорни мерки.

Глава шеста

Таксу

(Нова – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.)

Чл. 28. (1) (Предишен текст на чл. 28 – ДВ, бр. 103 от 2016 г., нов – ДВ, бр. 81 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.) За справки и услуги по тази наредба БНБ събира следните такси:

1. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.) за извършване на справка относно кредитната задължнялост на едно лице чрез достъп по електронен път до Централния кредитен регистър – 0.10 лв.;

2. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) за извършване на справка чрез достъп до регистъра по електронен път в един файл XML формат относно кредитната задължнялост на група лица от 1 до 400 – 0.10 лв., а от 401 до 2000 – 0.05 лв. за всяко лице;

3. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) за справка за кредитна задължнялост на едно лице, издадена на хартиен носител, в срок до 7 работни дни – 2 лв.;

4. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) за справка за кредитна задължнялост на едно лице, издадена на хартиен носител, в срок до 24 часа – 10 лв.;

5. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.; доп. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) за справка за кредитна задължнялост на едно лице, издадена на хартиен носител, в срок до 4 работни часа – 20 лв.;

6. (нова – ДВ, бр. 103 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) за извършване на справка за брой проверки, направени за един кредитополучател от институциите по чл. 4, ал. 1 чрез достъп по електронен път до Централния кредитен регистър – 0.10 лв.;

7. (нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) за издаване на справка за информация в регистъра за физическо лице по електронен път в срок до 7 работни дни – 1 лв.;

8. (нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) за издаване на справка за информация в регистъра за физическо лице по електронен път в срок до 24 часа – 5 лв.;

9. (нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) за издаване на справка за информация в регистъра за физическо лице по електронен път в срок до 4 работни часа – 10 лв.

(2) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Таксата за справки за кредитна задължнялост, издадени на хартиен носител, се заплаща предварително освен в случаите по чл. 56, ал. 7 от ЗКИ.

(3) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) В случаите по чл. 56, ал. 7 от ЗКИ дължимите такси се заплащат на тримесечие, а от институциите по чл. 4, ал. 1 – ежемесечно, след издаване на съответни фактури.

(4) (Нова – ДВ, бр. 37 от 2018 г.; изм. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Сроковете за извършване на справки текат в рамките на работното време след регистрирането в БНБ на заявлението за извършване на справка и необходимите документи, а когато електронно заявление по чл. 22, ал. 7 е постъпило след края на работното време, сроковете започват да текат, считано от следващия работен ден.

Чл. 29. (Нов – ДВ, бр. 103 от 2016 г., в сила от 1 януари 2017 г.) Таксите по чл. 28 се определят съгласно методика, посочена в приложение към тази наредба. Методиката отчита прогнозните разходи за дейността и поддръжката на регистъра, както и прогнозния брой справки за съответната календарна година.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. (изм. и доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) „Клиент“ е всяко физическо или юридическо лице, без банка, което е или желае да стане страна по правоотношение с институция по чл. 4, ал. 1 във връзка с получаване на кредит.

2. (доп. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; изм. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.; изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) „Кредит“ е предоставяне на паричен заем от всякакъв вид, сделки по чл. 2, ал. 2, т. 6, 7 или 12 (без факторинг и форфетинг по търговски вземания) от ЗКИ, овердрафт, кредит, свързан с платежни услуги по чл. 21 от ЗПУПС, други вземания и поети ангажименти независимо от използвания инструмент, посочени в указания на подуправителя, ръководещ управление „Банково“.

3. (изм. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.; доп. – ДВ, бр. 93 от 2015 г.; доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) „Кредитна задължнялост“ е задължнялостта на едно физическо или юридическо лице по кредити към институциите по чл. 4, ал. 1, подаващи информация по реда на тази наредба.

4. „Синдикиран кредит“ е кредит, разрешен заедно от две или повече банки, от две или повече финансови институции или от банки и финансови институции.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 и § 13 от Закона за кредитните институции, приета е с Решение № 88 от 16 юли 2009 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила от 1 октомври 2009 г.

§ 3. Банките, включени в информационната система на Централния кредитен регистър до влизането в сила на тази наредба, запазват правата си и не подават заявление за включване по реда на чл. 6. Те предоставят актуализирани вътрешни правила по чл. 6, ал. 1, т. 2 в срок до два месеца от влизане на наредбата в сила.

§ 4. Дъщерните на банки финансови институции с основна дейност по чл. 2, ал. 2, т. 6 и/или по чл. 3, ал. 1, т. 3 от Закона за кредитните институции, които са получавали чрез банката майка информация от Централния кредитен регистър до влизането на тази наредба в сила и които бъдат вписани в регистъра по Наредба № 26 на БНБ за финансовите институции (ДВ, бр. 36 от 2009 г.), подават заявление за включване в Централния кредитен регистър по реда на чл. 6 и 7 в срок до два месеца от влизане на тази наредба в сила. Достъпът до Централния кредитен регистър на финансови институции по предходното изречение, които в срок до два месеца от влизане на тази наредба в сила не бъдат вписани в регистъра по Наредба № 26 на БНБ за финансовите институции или не бъдат включени в Централния кредитен регистър, се преустановява.

§ 5. Тази наредба отменя Наредба № 22 на БНБ от 1998 г. за Централен кредитен регистър на банките (обн., ДВ, бр. 92 от 1998 г.; изм., бр. 29 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 48 от 2006 г.; доп., бр. 84 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 22 от 2007 г.).

§ 6. Подуправителят, ръководещ управление „Банково“ на Българската народна банка, издава указания по прилагането на наредбата.

Приложение
към чл. 29

(Ново – ДВ, бр. 103 от 2016 г.,
в сила от 1 януари 2017 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.;
изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.)

Методика за изчисляване размера на таксите за справки от Централния кредитен регистър

(Загл. изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.)

1. С тази методика се уреждат условията и редът за определяне на таксите по чл. 28.

2. (изм. – ДВ, бр. 100 от 2019 г., в сила от 1 януари 2020 г.) Прогнозните разходи за дейността и поддръжка на регистъра се изчисляват ежегодно и включват разходите за персонал, включително осигуровки и социални разходи, разходи за амортизация и абонаментна поддръжка на софтуер и хардуер, административни и други разходи, свързани с дейността.

3. (Доп. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Прогнозният брой справки се определя на база реалния брой справки, извършени по електронен път от институции и органи по чл. 4 през предходната година.

4. (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.; доп. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Размерът на таксата в левове за една справка за кредитна задлъжнялост на едно лице, извършена по електронен път от институции и органи по чл. 4, се определя, като прогнозните разходи по т. 2 се разделят на прогнозния брой справки по т. 3 и полученият размер се закръглява нагоре до първия знак след десетичната запетая.

5. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.; изм. и доп. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Размерът на таксата за справка чрез достъп до регистъра по електронен път от институции и органи по чл. 4 в един файл XML формат относно група лица: от 1 до 400 се определя в размер на таксата по т. 4 за всяко едно лице, а от 401 до 2000 се определя в размер на 50% от размера на таксата по т. 4 за всяко едно лице.

6. (Доп. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Размерът на таксата за извършване на справка за брой проверки, направени за един кредитополучател от институциите по чл. 4, ал. 1 чрез достъп по електронен път до Централния кредитен регистър, е еднакъв с този на справка за кредитна задлъжнялост на едно лице по т. 4.

7. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Размерът на таксата за изготвяне на справка за кредитна задлъжнялост на едно лице, издадена на хартиен носител в срок до 7 работни дни, се определя на база четирикратния размер на таксата за справка по електронен път, но не по-малко от 2 лв.

8. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) Размерът на таксата за изготвяне на справка за кредитна задлъжнялост на едно лице, издадена на хартиен носи-

тел в срок до 24 часа, се определя на база петкратния размер на таксата по т. 7.

9. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.; доп. – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Размерът на таксата за изготвяне на справка за кредитна задлъжнялост на едно лице, издадена на хартиен носител в срок до 4 работни часа, се определя на база двукратния размер на таксата по т. 8.

10. (Изм. – ДВ, бр. 37 от 2018 г.) В така определения размер на таксите за изготвяне на справки, издадени на хартиен носител, са включени и възможните поценски разходи за доставката им.

11. (Нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Размерът на таксата за извършване на справка за информация в регистъра за физическо лице по електронен път в срок до 7 работни дни се определя на база 50% от размера на таксата по т. 7.

12. (Нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Размерът на таксата за извършване на справка за информация в регистъра за физическо лице по електронен път в срок до 24 часа се определя на база 50% от размера на таксата по т. 8.

13. (Нова – ДВ, бр. 42 от 2019 г., в сила от 5 юни 2019 г.) Размерът на таксата за извършване на справка за информация в регистъра за физическо лице по електронен път в срок до 4 работни часа се определя на база 50% от размера на таксата по т. 9.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22 от 2009 г. за Централния кредитен регистър

(Обн. – ДВ, бр. 31 от 2012 г., в сила от 30 април 2012 г.)

.....

Преходни и заключителни разпоредби

§ 26. Финансови институции, включени в информационната система на ЦКР, които отпускат кредити като платежни институции и дружества за електронни пари по реда на чл. 19 от ЗПУПС, не подават заявление за включване по реда на чл. 6, ал. 1. Те предоставят актуализирани вътрешни правила по чл. 6, ал. 1, т. 2 в срок, определен от подуправителя на БНБ, ръководещ управление „Банково“.

§ 27. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 и § 13 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кредитните институции, приета е с Решение № 23 от 5 април 2012 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила от 30 април 2012 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22 от 2009 г. за Централния кредитен регистър

(Обн. – ДВ, бр. 93 от 1 декември 2015 г.)

.....

Преходни и заключителни разпоредби

§ 13. Финансови институции, които не са подали заявление за пререгистрация в срока по § 80, ал. 4 от Закона за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции (ДВ, бр. 27 от 2014 г.), и тези, на които е отказана пререгистрация в регистъра на финансовите институции по чл. 3а от ЗКИ, се изключват от информационната система на Централния кредитен регистър със заповед на подуправителя, ръководещ управление „Банково“ на БНБ, с определена в нея дата на изключване.

§ 14. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 и § 13 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кредитните институции и е приета с Решение № 104 от 19 ноември 2015 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22 от 2009 г. за Централния кредитен регистър

(Обн. – ДВ, бр. 81 от 14 октомври 2016 г.)

.....

Заключителна разпоредба

§ 12. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 и § 13 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за кредитните институции, приета е с Решение № 112 от 29 септември 2016 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила от 1 януари 2017 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22 от 2009 г. за Централния кредитен регистър

(Обн. – ДВ, бр. 103 от 27 декември 2016 г.)

.....

Заключителна разпоредба

§ 4. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 от Закона за кредитните институции, приета е с Решение № 164 от 16 декември 2016 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила от 1 януари 2017 г.

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22 от 2009 г. за Централния кредитен регистър

(Обн. – ДВ, бр. 21 от 10 март 2017 г.)

.....

Заключителна разпоредба

§ 4. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 от Закона за кредитните институции и е приета с Решение № 27 от 22 февруари 2017 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.

**Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22
от 2009 г. за Централния кредитен регистър**

(Обн. – ДВ, бр. 37 от 4 май 2018 г.)

.....

Преходна и заключителна разпоредба

§ 23. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 от Закона за кредитните институции и е приета с Решение № 103 от 18 април 2018 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила три дни след обнародването ѝ в „Държавен вестник“, с изключение на разпоредбата на § 2, т. 2, която влиза в сила от 1 януари 2019 г., и на § 22, т. 3, която влиза в сила от 1 януари 2017 г.

**Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22
от 2009 г. за Централния кредитен регистър**

(Обн. – ДВ, бр. 42 от 28 май 2019 г.)

.....

Преходни и заключителни разпоредби

§ 10. Институциите по чл. 4, ал. 1 следва да подават в Централния кредитен регистър информация за лицата, които са съдължници и поръчители по кредити, считано от 3 септември 2019 г.

§ 11. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 от Закона за кредитните институции, приета е с Решение № 176 от 16 май 2019 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила от 5 юни 2019 г.

**Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22
от 2009 г. за Централния кредитен регистър**

(Обн. – ДВ, бр. 100 от 20 декември 2019 г.)

.....

Заключителна разпоредба

§ 6. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 от Закона за кредитните институции, приета е с Решение № 425 от 12 декември 2019 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила от 1 януари 2020 г.

**Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 22
от 2009 г. за Централния кредитен регистър**

(Обн. – ДВ, бр. 18 от 28 февруари 2020 г.)

.....

Заключителна разпоредба

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 56, ал. 4 от Закона за кредитните институции и е приета с Решение № 52 от 13 февруари 2020 г. на Управителния съвет на Българската народна банка.